

Van der Linden

budgettaire probleem en hiertoe met gelijkgezinde landen een initiatief te nemen. Mogelijkerwijs komen wij in tweede termijn daarop terug met een motie. Mag ik de regering vragen om toe te zeggen dat zij actief zal deelnemen op de volgende ministeriële conferentie in Straatsburg begin mei? Daar heeft de staatssecretaris de vorige keer met veel waardering, ook van andere delegaties, zijn optreden gemaakt.

De regering stelt dat het rapport over klimaatverandering en internationale veiligheid op ontnuchterende wijze de situatie en mogelijke gevolgen beschrijft. Wie echter het rapport gelezen heeft, stelt zich de vraag of niet eerder sprake is van een alarmerende situatie. Of is dat overdreven? Er wordt gewag gemaakt van de destabiliserende effecten van de klimaatverandering zoals conflicten over hulpbronnen, toenemende politisering van de toegang tot hulpbronnen, gevaren voor infrastructuur in kustzones, effecten op migratiestromen, toenemende kansen op etnische conflicten en politieke radicalisering. Dat klinkt buitengewoon bedreigend. Luidt dit – zo vraag ik de regering – een nieuwe era in, waarin de herverdeling van de wereldmacht via de controle over de energiestromen gaat lopen? Komt tegen die achtergrond ook niet de kernenergie verneld op de (Europese en nationale) agenda? Hoe beoordeelt de regering de aanbevelingen die in het rapport van de Commissie en van Solana gedaan worden en de reikwijdte daarvan?

Aan het begin van de 20ste eeuw omvatte het Europese continent een aantal wereldspelers. Vandaag is Europa als geheel nog slechts één wereldspeler, die nu op het internationale toneel geconfronteerd wordt met meer wereldspelers dan 20 jaar geleden. Economische eenheid is een instrument om onze Europese situatie te verbeteren. Met onze morele autoriteit verschaft dat ons "soft power" om invloed uit te oefenen op ontwikkelingen in de wereld. Op die manier kunnen wij niet alleen onze economische belangen verdedigen, maar kunnen wij ook – en dat is misschien nog wel veel belangrijker – ontwikkelingslanden helpen, de principes van fair trade verdedigen, het internationale milieu beschermen, de strijd tegen kinderarbeid en mensenhandel voeren. Kortom, een Europa opbouwen dat in de wereld opkomt voor zijn waarden.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Peters, die zijn maidenspeech zal houden.

□

De heer **Peters** (SP): Voorzitter, op de agenda staat: "De Staat van de Europese Unie". Die Staat wordt anno 2008 nog steeds bepaald door het Verdrag van Maastricht, waar de conceptie van de Europese Unie plaatsvond. Het Verdrag van Maastricht werd ondertekend op 7 februari 1992 en de EU werd à terme geboren op 1 november 1993. Deze geboorte resulteerde uit een verstengeling van de Europese regeringsleiders met het Europese bedrijfsleven. De Europese burgers werden passief burgers van de Unie en kwamen bij de bevruchting niet te pas. Die gemankeerde bevruchting leidde tot een aantal aangeboren afwijkingen waarvan de EU tot op de dag van vandaag de gevolgen ondervindt.

U begrijpt, hier staat een voormalig hoogleraar teratologie, die zich bezighield met het herkennen, het opsporen, het bestrijden en het voorkomen van

ontwikkelingsstoornissen en die graag in beelden van bevruchten, primaire preventie van aangeboren afwijkingen en gezonde ontwikkeling spreekt. U vergeeft mij dat vast wel.

Het waren de grote ondernemers van Europa die in de jaren tachtig, onder leiding van Philips-topman Dekker, Europa stiekem schaakten, kennelijk voorbeeld nemend aan de mythe die verhaalt hoe oppergod Zeus, vermomd als stier, prinses Europa te grazen nam. Deze grote ondernemers grepen de kans om haar, Europa, voor eigen doeleinden te gaan gebruiken. Ik betreurde dat toen al, als overtuigd Europeaan, zeer. Samenwerking in Europa hoort geen kwestie te zijn van dwang, maar van keuze.

Voorzitter, ik kies voor samenwerking boven strijd als het om Europa gaat. Geboren in de oorlog voel ik mij verplicht, een bijdrage te leveren tot het bevorderen van samenwerking op dit continent. Daarmee ben ik niet bijzonder. De grote meerderheid van de Nederlandse bevolking denkt er precies zo over: Europese samenwerking moet: om Europese strijd te voorkomen, om grensoverschrijdende problemen als criminaliteit, milieu, voedselveiligheid, en ja, voor een Unie waarin menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit centraal staan.

Maar de vraag is dan wel: hoe? Die vraag werd in Maastricht zó beantwoord dat de latere verwerping van de Europese Grondwet door tweederde van de Nederlandse bevolking daaruit voortvloeide. In Maastricht werd vóór alles gekozen voor Europese samenwerking ten faveure van het grote, internationale bedrijfsleven.

Voor hen moest er een aaneengesloten markt komen, vergelijkbaar of groter dan die van de concurrentie in Amerika en Japan, voor hen moest de nationale democratie getrimd worden ten gunste van een Brusselse eurocratie. Voor hen moest het Rijnlandse model van onze economie omgebouwd worden in meer Angelsaksische richting. Voor hen moest de eigen winst centraal worden gesteld in plaats van de winst voor ons allemaal. En voor hen werd Europa van economisch project ten behoeve van het voorkomen van politieke spanningen tot een politiek project ten behoeve van hun economische expansie.

Wist ik dat allemaal al zo precies toen het Verdrag van Maastricht gesloten werd? Nee, hoor. En dat terwijl ik toch geen vreemde in Jeruzalem was. Sinds 1971 werkte ik bij het RIVM in Bilthoven en ik had nogal snel veel van doen met de internationale aspecten van het werk. Ik eindigde daar als hoofd internationale samenwerking. Ik zag de noodzaak van samenwerking, maar ervoer dagelijks dat daarmee de vraag van het hoe van samenwerken nog lang niet beantwoord was. Zonder het Verdrag van Maastricht in zijn hele omvang te doorzien, vond ik het al wel meteen brodeloos broddelwerk, of liever gezegd burgerloos broddelwerk. Niet mensen, maar centen stonden erin centraal en dat leek mij een slechte keuze.

Voorzitter, laat ik wel eerlijk zijn. Ik vond het Verdrag van Maastricht dan wel niet goed, maar het leverde mij wel een avontuurlijke baan op als nationaal expert volksgezondheid ten behoeve van de Europese Commissie. Mijn Europese jaren in Nederland, Noorwegen, Italië en Luxemburg waren avontuurlijk, omdat ik leiding mocht geven aan de speurtocht naar de beste manier om de oorzaken van zeldzame ziekten zoals aangeboren afwijkingen te herkennen, op te sporen, zo mogelijk te

Peters

bestrijden en te voorkomen. Ooit was dit continent in de ban van de gekke koeienziekte (de zogenaamde TSE's, Transmissible Spongiform Encephalopathies), en ik mocht meedoen om de dreigende overgang van de ziekte van dier naar mens te tackelen. Dat was een goed voorbeeld van Europese samenwerking, al ervoer ik in mijn werk ook hoezeer binnen die samenwerking van de Unie de bureaucratie om zich heen begon te grijpen en hoe vaak zich strijdigheid ontwikkelde tussen het algemene belang en het belang van enkelingen. Hoe langer ik in Europees verband werkte, hoe kritischer ik werd op de wijze waarop de samenwerking gestalte kreeg na Maastricht.

Nog onlangs bij een bezoek van deze Kamer aan de Europese Commissie – commissaris mevrouw Ferrero-Waldner van Nabuurlanden Beleid, de heer DeHaene van het Europees Parlement en leeftijdgenoot Francisco Javier Solana van de Raad van de Europese Unie – viel mij op hoe onthecht van de burger en van de democratische controle deze toch ook Europese burgers redeneren en werken; kortom hoe gedepolitiseerd zij overkwamen.

Niet vreemd dus dat ik na enkele jaren kritisch D66-lid te zijn geweest, de overstap maakte naar de partij die volgens mij beter oog had voor het feit dat er in Maastricht bij de conceptie van de Unie iets ernstig fout was gegaan, waardoor deze zich ontwikkelde naar een steeds neo-liberaler in plaats van een steeds socialer Europa.

Dat ik nu jaren later hier sta als lid van de Eerste Kamerlid voor de SP vervult mij met trots, maar maakt mij ook bescheiden. Wij moeten immers niet alleen zeggen wat er met Europa verkeerd gaat, wij moeten ook nagaan hoe wij ervoor kunnen zorgen dat het met Europa straks weer beter gaat. Een beter Europa is nodig voor een beter Nederland.

In onze nota "Een beter Europa begint nu" doet de SP een aantal voorstellen daarover. Ik was blij dat staatssecretaris Timmermans vorig jaar onze Europese nota betitelde als een van de meest interessante reacties op het Nederlandse "nee" van 2005. Ik citeer uit zijn weblog: "De SP gaf op een groot aantal punten aan wat er niet goed zit in Europa. Veel van die punten zijn het waard, nader bekeken te worden. Vooral de verhoudingsgewijs veel te grote rol van de marktkant van de sociale markteconomie in de Europese samenwerking werd overtuigend in kaart gebracht. Het is natuurlijk ook niet toevallig dat veel van de SP-kritiek gedeeld wordt door de Nederlandse regering: Europa presteert onder de maat en slaagt er onvoldoende in, een herkenbare en stuurbare overheid te zijn voor de Europese burger." Einde citaat.

Overigens was de notitie die zijn eigen partij kort na het referendum schreef, zeker ook interessant, ook al omdat de toenmalige Europa-woordvoerder en huidige staatssecretaris er dat keer niet bij betrokken was en andere PvdA'ers de richting uitzetten, een richting die heel aardig in de richting van onze eigen conclusies en voorstellen kwam. Op basis van die twee notities zou regeringssamenwerking tussen PvdA en SP niet hebben hoeven stranden, konden wij toen concluderen. Dat het er niet van kwam had minder met Europa en meer met de Nederlandse verhoudingen te maken.

Voorzitter. Mijn fractie deelt geenszins de conclusie van de regering dat het Verdrag van Lissabon tegemoetkomt aan de bezwaren van de bevolking tegen de Europese grondwet. Als je zoals ik nog wel eens over de

grens komt – het idee van de staatssecretaris dat het SP'ers verboden is voorbij Vaals, Poppel, Hoek van Holland en Nieuweschans te gaan ten spijt – hoor je dat ook elders in Europa het hervormingsverdrag vooral gezien wordt als een slimme kopie van de Europese grondwet. De penvoerder van de grondwet, Giscard d'Estaing, zegt het, de zojuist vertrokken Belgische premier Verhofstadt zegt het, en de man die een van de kandidaten voor het eerste presidentschap van Europa is, de Luxemburgse premier Juncker, zegt het. Natuurlijk kan het zijn dat zij allen het veel minder scherp zien dan onze twee Limburgse bewindslieden, maar daarvoor zou ten minste een begin van bewijs op tafel moeten komen. Wij zien dat niet en ik nodig de bewindslieden uit nog eens een poging te doen om hun bewering te onderbouwen. Zonder hún tegenbewijs houdt mijn fractie het erop dat het vooral een voorbeeld van oude wijn in nieuwe zakken is. En dat is betreurenswaardig.

Mijn fractie denkt ook dat de regering, als zij zo overtuigd is van een goede respons op het nee van de burger in de vorm van het hervormingsverdrag van Lissabon, dan met vertrouwen een tweede referendum tegemoet had kunnen zien. Nu is de angst voor de bevolking reden geweest om die bevolking buitenspel te zetten. Daar wordt een mens niet vrolijk van. Vandaar deze prangende vragen aan de minister en staatssecretaris. Kunt u aangeven welke rol angst heeft gespeeld bij het besluit van het kabinet om geen referendum te houden? Naar aanleiding van een voordracht voor medewerkers van justitie schetste de staatssecretaris de Deense situatie. Meent hij serieus dat het niet houden van een referendum in Denemarken een bewijs is voor een slechts geringe verandering ten opzichte van hun grondwet vanwege het hervormingsverdrag? Had daarbij niet ook gezegd moeten worden dat Denemarken een opt-out heeft op JBZ-terrein en dat, indien Denemarken daar toch aan mee wil doen, er automatisch alsnog een referendum moet komen?

Dat wij het met het hervormingsverdrag moeten doen, mits het door het Nederlandse parlement geratificeerd wordt en niet nog elders, bijvoorbeeld in Ierland, sneuvelt, is "Sin e mar ata se" zoals de Ieren in hun Gaëlic zeggen, zoiets als "a fact of life". Typerend is wel hoe groot opnieuw de angst bij de euro-elite voor een "nee" is. Een superstaat in spe bang voor zijn burgers in spe, het is een treurig toneel.

Ook binnen de nieuwe Europese kaders zal mijn partij een kritische bijdrage blijven leveren aan het debat over de vraag hoe wij Europa meer van de burgers en minder van de bedrijven kunnen maken. Dat wordt er niet gemakkelijker op met het hervormingsverdrag, maar het wordt er ook niet minder noodzakelijk door. Daarbij rekenen wij niet op de tovermiddelen die onder andere de regering in het hervormingsverdrag ziet, zoals de subsidiariteitstoets, zoals de oranjekaartprocedure, zoals het burgerinitiatief, zoals het optuigen van de COSAC, of zoals een metamorfose van het Europees Parlement. Wij rekenen veeleer op wat zich in 2005 toonde en nu nog steeds aanwezig is: de betrokken burgers die waar mogelijk de regering en het parlement zullen proberen duidelijk te maken waarom en hoe het socialer in Europa moet, en hoe niet nog liberaler. Elke opiniepeiling laat zien dat de burgers het voorlopig nog steeds veel meer met ons dan met de regering eens zijn. Wij zullen die alliantie in de komende maanden en jaren proberen te behouden en uit te bouwen.

Nog is Europa niet verloren, nog kan de wissel worden omgezet, nog kan er gewerkt worden aan een beter Europa, waarin mensen en niet centen centraal staan. Zo, dan weten de bewindslieden ook wat voor vlees zij nu weer in de kuip hebben, wat nuttig is als voorbereiding op de hopelijk vele debatten die wij hier in de toekomst met elkaar zullen hebben over Europese samenwerking.

Ik spits mijn bijdrage toe op de twee thema's die deze Kamer gekozen heeft voor dit debat: de randen van Europa en de verbanden van Europa met de rest van de wereld. Om te beginnen, gebruik ik net als anderen de aanduiding "Europa" vaak verkeerd. Ik bedoel de Europese Unie, maar ik zeg: Europa. De aanduiding "Europa" is in verband met geïnstitutionaliseerde Europese samenwerking eigenlijk alleen op zijn plaats als wij het hebben over de Raad van Europa. Daarin zijn immers alle Europese landen verenigd, met uitzondering van Wit-Rusland en het Vaticaan. Vanuit deze Kamer wordt in dit Europees verband een buitengewoon serieuze inspanning geleverd. In de afgelopen jaren was René van der Linden zelfs het gezicht van de parlementaire assemblee van de Raad van Europa, en mijn fractie dankt hem bij deze gelegenheid nogmaals voor het vele goede werk dat hij daar ook voor Nederland verricht heeft. Mijn fractie vindt ook dat Nederland meer zou mogen doen om de Raad van Europa en zijn organen, waaronder de assemblee, het Hof en de mensenrechtencommissaris, een wat ruimere financiële en organisatorische armslag te geven. Daarom hebben wij met andere fracties het initiatief genomen. Wij komen daarop in tweede termijn terug.

Een stap in de goede richting lijkt mijn fractie toetreding van de Europese Unie tot de Europese Conventie voor de Rechten van de Mens. In de assemblee van de Raad van Europa is afgelopen week nog een voorstel van collega Bemelmans-Videc aangenomen, dat op zijn beurt gebaseerd was op een eerder initiatief van Ed van Thijn en Tiny Kox. Kent de regering die resolutie en, zo ja, wat gaat de regering ermee doen?

De parlementaire assemblee van de Raad van Europa sprak zich na een uitvoerig debat in januari uit tegen unilaterale uitroeping van de onafhankelijkheid door Kosovo. Desalniettemin heeft de Nederlandse regering zich aangesloten bij de landen die dit internationaal-rechtelijk laakbaar gedrag van Kosovo nu ondersteunen en daarmee anderen elders op het subcontinent een argument extra geven om zich af te keren en daarmee de grenzen in Europa ter discussie te stellen. Het is overigens zeer de vraag of Kosovo op eigen benen kan staan; het lijkt nu een EU-protectoraat te worden. Waarom heeft de regering zich zo anders gedragen in deze kwestie dan landen als Spanje en Griekenland?

De integratie van kandidaat-lidstaten op de Balkan in de Europese Unie is een lopend proces, waarop ik nu niet veel dieper wil ingaan. Wel is mijn fractie van mening dat toetreding van nieuwe Balkanstaten zeer zorgvuldig bekeken zal moeten worden, omdat onder de oppervlakte de veenbranden nog steeds niet gedoofd zijn. Ook de onderhandelingen met Servië verdienen veel aandacht. Met de regering zijn wij van mening dat uitlevering van hen die verdacht worden van oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid een voorwaarde vooraf aan de Servische regering dient te zijn. Mladic en Karadzic horen als verdachten van misdaden tegen de menselijkheid in de gevangenis van Scheveningen in plaats van in een schuilplaats in Servië.

Aspiraties van andere landen om toe te treden tot de Europese Unie kennen wij, maar willen wij niet onvoorichtig aanmoedigen. We zijn het eens met de houding van de Europese Commissie dat het Europees Nabuurschapsbeleid (ENB) geen voorportaal is voor het lidmaatschap van de Unie. Landen kunnen ook zonder EU-lidmaatschap gelukkig en welvarend worden en blijven. Ik wijs maar op Zwitserland, Noorwegen en IJsland. Die landen zijn rijker dan gemiddeld en hun inwoners gelukkiger dan gemiddeld. Samenwerking is ook mogelijk onder andere condities dan lidmaatschap. Dat geldt ook voor Turkije, hoewel wij de mogelijkheid openhouden dat dit land ooit lid van de EU zal worden. We zijn niet opgewekt geworden van de hopelijk tijdelijke lucide plannen met de landen behorend tot de mediterrane cirkel. Mijn fractie ziet daarom met aandacht het Franse voorzitterschap tegemoet en hoopt dat de regering dat ook doet. Gaarne hierop uw reactie.

Op rustige wijze moeten de eerder in gang gezette processen worden voortgezet, maar wij moeten af van het idee dat onderhandelingen altijd maar één uitkomst kunnen hebben: toetreding. Dat is net als de opvatting dat referenda altijd maar één uitslag horen te hebben: voor. Aan de rand van de Europese Unie, maar ook in de Raad van Europa ligt Rusland. De verhoudingen met het grootste land van de wereld zijn van groot belang voor de toekomst van Europa, en mijn fractie heeft het idee dat de regering dat niet altijd goed begrijpt. Dat is vorige week door mijn fractiegenoot Vliegenthart nog eens onderstreept. Ik wil dat debat nu niet dupliceren. Slechts één vraag: wat kan de Europese Unie, en Nederland daarbinnen, doen om minder spanning en meer samenwerking te krijgen?

Ik kom op het tweede onderwerp: de EU en de wereld; een gigantisch en belangrijk onderwerp. Ik kies voor één aspect dat op verschillende manieren een koloniale sfeer ademt. Onze houding is: de vrije toegang tot Westerse markten moet in het algemeen worden gerespecteerd. Maar het probleem is wat daarvoor in ruil wordt gevraagd: namelijk de toegang van Europa tot de ontwikkelingslanden, zoals de ACS-landen in Afrika, de Caraïben en de Stille Oceaan. De tarieven voor ruwe producten naar Europa zijn nu lager dan voor verwerkte en eindproducten. Om de industriële ontwikkeling van de economieën te stimuleren, moet de import van eindproducten bevorderd worden door lagere importtarieven in Europa.

In totaal zijn er wereldwijd momenteel meer dan 250 regionale en bilaterale handelsovereenkomsten die meer dan 30% van de wereldhandel beslaan. Het toenemende aantal bilaterale en regionale handelsverdragen tussen het Noorden en het Zuiden moet worden tegengegaan, in het bijzonder wanneer deze vrijhandelsverdragen extremere eisen stellen dan wat op multilateraal niveau (WTO) toegestaan is. Een voorbeeld hiervan zijn de economische partnerschapsakkoorden (EPA's) die de EU hakkelend heeft afgesloten met haar voormalige koloniën, en alleen definitief met de Caraïbische regio. De rest van de regio's heeft een interim-EPA afgesloten.

Deze regionale vrijhandelsverdragen per 1 januari 2008 vragen van deze voormalige Europese koloniën een marktopening van maar liefst 80% en zelfs tot 95%. Betekent dat niet dat deze landen, indien zij hun agrarische sector zoveel mogelijk onder de 20% tot 5% marktbescherming willen onderbrengen, zich bij voorbaat vastleggen in een traditionele arbeidsverdeling?

Peters

En is het dan niet zo dat er dan nauwelijks bescherming mogelijk is om een eigen industrie op te kunnen bouwen, zoals de Aziatische landen dat wel konden doen? Lopen zij dan geen forse overheidsinkomsten mis door het verdwijnen van invoertarieven?

Als deze landen hun industriële sector zo veel mogelijk onder de resterende percentages marktbescherming brengen, betekent dit dat hun landen overspoeld zullen worden met (gesubsidieerde) landbouwproducten die vanuit de EU worden gedumpt. Naast de 80% marktopening zouden volgens de Europese Commissie de Economische Partnerschapsakkoorden op onderwerpen als investeringen, concurrentiebeleid, overheidsaanbestedingen, openbare dienstverlening, handelsfacilitering en informatiebescherming "onderhandelbaar" gemaakt moeten worden. Dit gaat toch veel verder gaat dan wat de WTO aan ontwikkelingslanden vraagt?

Handelsverdragen, zowel multilateraal als regionaal en bilateraal, moeten erkennen dat ontwikkelingslanden een speciale behandeling nodig hebben om hun markten en arbeiders te kunnen beschermen tegen onder meer gesubsidieerde producten en dumpingpraktijken vanuit het Westen. Daarnaast moeten ook in bilaterale en regionale handelsverdragen basisvoorzieningen zoals onderwijs en gezondheidszorg worden uitgesloten van verplichte liberalisering en moeten regeringen in ontwikkelingslanden zelf het recht hebben buitenlandse investeerders te belasten om aan staatsinkomsten te komen. Bovendien hoort er voldoende tijd genomen te worden bij de onderhandelingen over nieuwe handelsverdragen zonder vooraf gefixeerde tarieven, zodat de regeringen van ontwikkelingslanden en de lokale bevolking zich goed kunnen oriënteren. De EU dient zich ervan bewust te zijn dat regionale handelscontracten tussen ontwikkelingslanden onderling delicaat zijn en niet verstoord mogen worden. Wij hebben er tenslotte ook 50 jaar over gedaan om ons bij elkaar aan te sluiten en de onderlinge verhoudingen te organiseren, overigens met allerlei beschermende douaneheffingen en muren.

Ik heb in dit verband de volgende vragen aan de bewindslieden verantwoordelijk voor dit aspect van de Staat van Europa: hoe kijkt men aan tegen de door Peter Mandelson uitgebrachte "Global Europe"-strategie die door ontwikkelingslanden als agressief wordt betiteld en wordt gezien als "reshaping and re-orienting Europe and its relations with the world in the service of specific, powerful self-servicing economic interests". Is dit neokoloniaal? Zo neen, waarom niet? Gegeven de actuele situatie gerelateerd aan de hoge voedselprijzen zijn er diverse landen die zelf hun import tarieven hebben verlaagd. Logisch op de korte termijn, maar hopelijk verhogen zij die tarieven weer wanneer de voedselsituatie normaliseert. Met andere woorden: mijn fractie zou willen dat ze hun vrije keuze daarin behouden. Wat wil onze regering?

Hier staat een overtuigd Europeaan, maar ook een zelfbewuste Nederlander die zich, net als de anderen, realiseert dat democratie tot nu toe slechts op nationaal en lokaal niveau tot wasdom is gekomen. Als de regering beter dan nu zou luisteren naar de burgers van dit land zou ze begrijpen dat het niet irreële angst is voor wat van buiten komt, die de eurokritische houding van de meeste burgers bepaalt, maar de reële wens om dat wat we hier met zijn allen op het terrein van democratie, van welvaart en welzijn bereikt hebben, niet onverantwoord tot inzet van soms megalomane internationale

samenwerkingsplannen te maken. Internationale samenwerking moet; Europese samenwerking moet; samenwerking in verband van de Europese Unie moet – maar het moet dan wel góéd gebeuren. Aan burgerloos broddelwerk hebben wij niks, en alsjeblieft géén depolitisering, dat zal de regering toch met mijn fractie eens zijn? Samen wensen wij een beter Europa, laten wij daar dan nu ook aan beginnen, met de burgers niet tegenover ons maar naast ons.

De **voorzitter**: Mijnheer Peters, ik zou u graag van harte willen feliciteren met uw maidenspeech over Europa. Uw belangstelling voor Europa is, u zei het zelf al, mede gevoed door uw werkzaamheden voor de Europese Commissie. U was namelijk een aantal jaren in Luxemburg werkzaam als nationaal deskundige zeldzame ziektes. U studeerde diergeneeskunde in Utrecht, maar u legde zich daarna bij de Erasmus Universiteit Rotterdam toe op foetale en kinderpathologie. Vervolgens ontwikkelde u zich tot specialist op het terrein van de ontwikkelingstoxicologie en vooral de teratologie, de leer van de misvormingen in de dieren- en plantenwereld. U beschikt over verschillende geregistreerde beroepskwalificaties, zoals (ontwikkelings)toxicoloog en teratoloog, experimenteel patholoog en dierenarts. Ik vermoed dat van maar weinigen datzelfde kan worden gezegd.

U vervulde diverse functies op het terrein van de teratologie bij het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne, en u was voorzitter van de European teratology society en het European network teratology information services. Beide functies zijn uitgemond in een erevoorzitterschap. Van 1989 tot 1993 was u directeur van het International Centre for Birth Defects, in het Noorse Bergen en later in Rome. Deze functies en de reeds genoemde functie bij de Europese Commissie combineerde u met een bijzonder hoogleraarschap teratologie bij het Universitair Medisch Centrum in Utrecht. In Luxemburg hield u zich ook bezig met voedselveiligheid. Dit leidde er mede toe dat u tussen 2000 en 2005 de functie vervulde van hoofdinspecteur levens- en genotsmiddelen bij de Keuringsdienst van Waren van het Staatstoezicht op de volksgezondheid. Sinds 2005 bent u als consulent teratologie en ontwikkelingstoxicologie verbonden aan het UMC. Op de terreinen van uw specialismen verschenen meer dan 100 publicaties van uw hand.

Mijnheer Peters, ik heb begrepen dat u, niet alleen omdat u de fractiesecretaris van de SP bent, een veel geraadpleegde vraagbaak bent voor uw fractiegenoten. Het schijnt dat diezelfde fractiegenoten u met enige regelmaat hebben geplaagd, omdat u de laatste SP-senator bent die zijn maidenspeech houdt. Tegen uw fractiegenoten zeg ik: dat "last" zeker geen "least" hoeft te zijn in inhoudelijke zin, heeft u, mijnheer Peters, zojuist aangetoond. Ik wens u heel veel succes bij uw werkzaamheden hier.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

□

De heer **Eigeman** (PvdA): Voorzitter. Allereerst feliciteer ik mijn collega Paul Peters hartelijk. Wat de PvdA-fractie betreft, was zijn maidenspeech niet nodig om ons te overtuigen van de diepe bijdrage die hij vanuit zijn